

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
BIURO PEŁNOMOCNIKA RZĄDU DO SPRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa, tel. +48 22 461 60 00, fax +48 22 461 60 02
www.gov.pl/rodzina; www.niepelnosprawni.gov.pl; e-mail: sekretariat.bon@mrpips.gov.pl

BON.V.5242.6.2018.AZ

Protokół z dwudziestego pierwszego posiedzenia Zespołu do spraw wykonywania postanowień
Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, które odbyło się 29 listopada 2018 r.
w Centrum Partnerstwa Społecznego „Dialog” im. A. Bączkowskiego
w Warszawie przy ul. Bolesława Limanowskiego 23

Posiedzenie dwudziestego pierwszego posiedzenia Zespołu do spraw wykonywania postanowień Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, które odbyło się 29 listopada 2018 r. poświęcone było omówieniu uwag końcowych dot. wstępnego sprawozdania Polski z wykonywania Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, opracowanych przez Komitet do spraw Praw Osób Niepełnosprawnych oraz przedstawieniu stanu prac nad Strategią na rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2018-2030.

Posiedzenie otworzył Przewodniczący Zespołu, Pan Krzysztof Michałkiewicz, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej a zarazem Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych, który powitał członków Zespołu i przedstawił porządek obrad. Następnie Przewodniczący wręczył powołania nowym członkom Zespołu i ich stałym zastępcom oraz przekazał odwołania poprzednim reprezentantom resortów na ręce nowo powołanych.

W dalszej części posiedzenia Pani Joanna Maciejewska z Departamentu Spraw Międzynarodowych MRPiPS przedstawiła informację na temat przebiegu dialogu z Komitetem do spraw praw osób niepełnosprawnych dotyczącego I sprawozdania Polski z wykonywania postanowień Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych. W dniach 4-5 września 2018 r. polska delegacja rządowa przedstawiła w Genewie, przed Komitetem do spraw Praw Osób Niepełnosprawnych, informacje uzupełniające odnoszące się do I sprawozdanie Polski z wykonywania Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych.

Delegacji przewodniczył Krzysztof Michałkiewicz. Delegacja złożona była z 22 przedstawicieli m.in. Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ministerstwa Infrastruktury, Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju, Ministerstwa Sprawiedliwości, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwa Zdrowia oraz Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Krajowego Biura Wyborczego. Tak duży skład delegacji podyktowany był faktem, iż pytania, które zadawali członkowie komitetu, były bardzo szczegółowe i dotyczyły kwestii wchodzących w kompetencję wielu resortów. Spotkanie rządowej delegacji polskiej z komitetem

przybrało formułę konstruktywnego dialogu, który przebiegał w przyjaznej atmosferze. Oprócz informacji przekazanych przez polską stronę rządową, dotyczących wykonywania postanowień Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, tj. sprawozdania oraz przekazanej pisemnej odpowiedzi na listę pytań, członkowie komitetu opierali się o informacje przekazane przez Rzecznika Praw Obywatelskich oraz organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych.

Sama formuła spotkania, ze względu na ilość poruszanych kwestii, była bardzo wyczerpująca. Piętnastominutowe przerwy, podczas których trzeba było ustalić kolejność wypowiedzi oraz podział w tym zakresie między członkami delegacji w zakresie merytorycznym, przyczynił się do tego, że w nielicznych przypadkach niemożliwe było udzielenie wyczerpujących odpowiedzi na zadane pytania. W wypowiedziach członków Komitetu do spraw Praw Osób Niepełnosprawnych powtarzała się wysoka ocena realizowanej przez polski rząd polityki na rzecz osób niepełnosprawnych. Podkreślali oni, że nastąpił znaczny postęp w zakresie realizacji praw osób niepełnosprawnych. Zwrócili uwagę na rządowy program Dostępność Plus.

Komitet w trakcie zadawania pytań skupił się głównie na dyskryminacji niepełnosprawnych kobiet, dziewczynek i osób LGBT+, ujednoliceniu systemu orzecznictwa, deinstytucjonalizacji, kwestii ubezwłasnowolnienia. Pytania Członków Komitetu bazowały w dużym stopniu na komentarzach ogólnych (opracowywanych przez Komitet) odnoszących się do poszczególnych postanowień Konwencji, zwłaszcza w odniesieniu do kwestii niezależnego życia (art. 19). Należy mieć na względzie, że komentarze te przedstawiają opinie komitetu i nie są wiążące dla państw. Sam Komitet uważa jednak, że państwa powinny realizować zawarte w nich wskazówki co do kierunków polityki i treści rozwiązań prawnych.

24 września br. zostały opublikowane uwagi końcowe w wersji nieostatecznej, które od tego czasu są dogłębnie analizowane przez wszystkie resorty, na podstawie roboczego tłumaczenia na język polski. Jednolite stanowisko będzie mogło zostać ustalone tylko w porozumieniu ze wszystkimi resortami i na podstawie ostatecznej wersji uwag (w obecnej wersji uwag są pewne błędy redakcyjne i, prawdopodobnie, stylistyczne). Warto jednak zaznaczyć, że treść rekomendacji była w dużej mierze odzwierciedleniem pytań zadanych naszej delegacji podczas dialogu. Uwagi końcowe w wersji oryginalnej, tłumaczeniu na j. polski, najprawdopodobniej w formie audiodeksrypcji oraz w formacie łatwym do czytania zostaną upowszechnione po opublikowaniu przez komitet ich wersji końcowej. Odnosząc się do następnego okresu sprawozdawczego Pani J. Maciejewska poinformowała, że Polska planuje przystąpić do uproszczonej procedury sprawozdawczej, co oznacza opracowanie sprawozdania odnoszącego się do wydanych przez Komitet zaleceń końcowych. Takie sprawozdanie ma zostać złożone do września 2026 r.

Przewodniczący podziękował Pani Joannie Maciejewskiej oraz wszystkim obecnym na posiedzeniu Zespołu członkom delegacji na obronę sprawozdania za udział oraz wkład merytoryczny w trakcie całego okresu sprawozdawczego.

Pan Michał Pelczarski, Dyrektor Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych MRPiPS w dalszej części posiedzenia przedstawił informację na stanu prac oraz zakresu tematycznego projektowanej Strategii na rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2018-2030.

Strategia na rzecz osób niepełnosprawnych ma za zadanie ustanowienie całościowych ram polityki krajowej na rzecz osób niepełnosprawnych. Umożliwi to w konsekwencji zapewnienie kompleksowego wsparcia osobom niepełnosprawnym na każdym etapie ich życia, ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia dostępności przestrzeni publicznej oraz usług publicznych, właściwej rehabilitacji, zwiększenia możliwości edukacyjnych oraz poziomu aktywności społecznej i zawodowej.

Strategia na rzecz osób niepełnosprawnych będzie uwzględniać postanowienia Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych i służyć zapewnieniu pełnego uczestnictwa tych osób w życiu społecznym i zawodowym, na równi z osobami sprawnymi. Większość obszarów wymienionych w Konwencji znajdzie najprawdopodobniej swoje odzwierciedlenie w Strategii. Wskazane zostały jednak obszary priorytetowe, do których należą: zdrowie i usługi społeczne (wraz z rehabilitacją), edukacja, praca, dostępność oraz kształtowanie świadomości społecznej. Pan Dyrektor poprosił wszystkich członków Zespołu o przesyłanie uwag do projektu Strategii uwzględniając jednocześnie rekomendacje Komitetu. Konferencja uzgodnieniowa oraz przyjęcie Strategii planowane jest na luty 2019 r.

Pan Minister podziękował Panu Dyrektorowi Pelczarskiemu za zaprezentowane informacje i otworzył dyskusję. Pan Przemysław Herman, Zastępca Dyrektora Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju, zadał pytanie, czy projekt strategii jest już wpisany do programu prac Rady Ministrów oraz czy MRPiPS uwzględni uwagi innych resortów przesłane do tej pory czy też w ramach konsultacji międzyresortowych uwagi mają być przesyłane ponownie. Pani Katarzyna Styk z Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych poinformowała, że Strategia ma zostać wpisana do wykazu prac do końca grudnia br., uwagi zostaną uwzględnione, a projekt zostanie przekazany do konsultacji międzyresortowych po uzyskaniu wpisu.

Pan Piotr Łysoń, Dyrektor Departamentu Badań Społecznych w Głównym Urzędzie Statystycznym podkreślił, że zakres wsparcia dla osób niepełnosprawnych jest doprawdy imponujący. Jednak warto byłoby obszar Praca uzupełnić o różne elastyczne formy zatrudnienia.

Pan Minister podziękował i podkreślił, że takie rozwiązania zostaną uwzględnione w projektowanej Strategii. Pani Katarzyna Styk z Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych podkreśliła, że projekt Strategii bardzo szybko ewoluuje i jest wciąż uzupełniany o nowe działania.

Pani Zuzanna Raszkowska, Naczelnik Wydziału Spraw Europejskich w Departamencie Spraw Europejskich i Współpracy Międzynarodowej Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju, zaznaczyła, że w odniesieniu do wskazań Komitetu model wsparcia osób

niepełnosprawnych oparty na prawach człowieka jest właściwie realizowany przez Polskę i jest następstwem modelu medycznego.

Pani Krystyna Roślan-Kuhn z Biura Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji zwróciła uwagę, że dobrze byłoby zobowiązać nadawców i inne instytucje, żeby po 2025 r. zwiększyły dostępność przekazywanych informacji.

Następnie Pan Dyrektor Łysoń zwrócił uwagę na innowacyjny charakter strategii dla polskiej gospodarki i nowe rozwiązania, które powstają w związku z tym dla osób niepełnosprawnych. Pan Dyrektor Hermann podkreślił, że projekt ustawy o dostępności przewiduje rozwiązania zwiększające dostępność m.in. programów telewizyjnych. Jednocześnie zauważył, że nie można przekładać kosztownych rozwiązań technologicznych tylko na osoby niepełnosprawne, co byłoby niezgodne z zasadą równego traktowania.

Przewodniczący Zespołu podziękował wszystkim członkom za obecność i udział w dyskusji oraz zamknął posiedzenie.

Krzysztof Michałkiewicz
Przewodniczący Zespołu
Sekretarz Stanu
Pełnomocnik Rządu do Spraw
Osób Niepełnosprawnych

Protokołował:

Aleksander Zieliński, MRPiPS, BON